

جغرافیای طبیعی استان

موقعیت نسبی

استان همدان در گستره‌ای به مساحت ۱۹۴۹۰ کیلومتر مربع، در غرب ایران بین ۳۳ درجه و ۵۹ دقیقه تا ۳۵ درجه و ۴۴ دقیقه عرض شمالی و ۴۷ درجه و ۴۷ دقیقه تا ۴۹ درجه و ۳۰ دقیقه طول شرقی از نصف النهار گرینویچ قرار گرفته است. این استان از شمال به استان‌های زنجان و قزوین، از جنوب به استان لرستان، از شرق به استان مرکزی و از غرب به استان کرمانشاه و قسمتی از استان کردستان محدود است. براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن آبان‌ماه سال ۱۳۹۵ کل جمعیت استان ۱۷۳۸۲۳۴ نفر می‌باشد که از این عده ۸۸۰۳۱۸ نفر مرد و ۸۵۷۹۱۶ نفر زن بوده است. همچنین از کل جمعیت استان ۱۰۹۷۲۱۷ نفر در مناطق شهری، ۶۳۹۰۰۵ نفر در مناطق روستایی سکونت داشته و ۲۰۱۲ نفر غیرساکن بوده‌اند.

ناهمواری‌ها

ناهمواری‌های استان در طی دوران زمین‌شناسی دچار تغییرات زیادی شده است. یکی از عوامل تغییر شکل ناهمواری‌های استان، آب‌های روان بوده است. آب‌های روان در برخی مناطق باتخریب ارتفاعات و انباشتن مواد در چاله‌ها، سبب کاهش ارتفاع کوه‌ها و پیدایش دشت‌های متعددی شده‌اند. در برخی مناطق نیز شدت عمل آب‌های روان به اندازه‌ای بوده که شکل ناهمواری‌ها را معکوس کرده است برای مثال کوه به دره تبدیل شده و یا دره‌های عمیق در دوره‌های گذشته، اکنون به صورت کوه در آمده است. کوه خان‌گرمز در غرب توپسرکان نمونه‌ای جالب از این پدیده است. ناهمواری‌های استان به اشکال مختلف پدید آمده است که ذیلاً به آن اشاره می‌شود.

الف - ارتفاعات: ارتفاعات استان عموماً جهت شمال غربی - جنوب شرقی دارند و به طور کلی در شمال، مرکز و جنوب استان قرار گرفته‌اند. هر یک از این ارتفاعات، شامل بخشی از کوه‌های مختلف ایران است.

۱- **ارتفاعات شمالی:** این کوهها در قسمت شمال غربی کوههای مرکزی ایران قرار دارند و خط الرأس آنها مرز بین استان قزوین است. جنس کوههای شمالی، عمدتاً از سنگهای آذرین بیرونی و سنگهای آهکی است.

۲- **ارتفاعات میانی:** شامل سلسله جبال الوند است که به موازات ارتفاعات شمالی، از مرزهای غربی استان شروع می‌شود و تا حوالی شهر ازندریان در نزدیکی جاده همدان-ملایر ادامه دارد. قله الوند با ارتفاع ۳۵۷۴ متر از سطح دریا در این سلسله جبال قرار دارد و جنس این کوهها سنگ آذرین درونی (گرانیت) است.

در غرب استان و در شمال دشت همدان - بهار ارتفاعاتی قرار دارد که از نظر بلندی چندان مهم نیستند و این ارتفاعات عمدتاً از آهکهای بلورین تشکیل شده‌اند. غار معروف علیصدر (در ۷۵ کیلومتری شمال غربی همدان) در این تشکیلات به وجود آمده است.

۳- **ارتفاعات جنوبی:** این ارتفاعات که به کوههای گرو موسوم‌اند همانند ارتفاعات شمالی و میانی استان، جهت شمال غربی - جنوب شرقی دارند و بخشی از کوه زاگرس محسوب می‌شوند. این کوهها به صورت دیواره‌ای بین

استانهای همدان و لرستان کشیده شده‌اند و جنس آنها، عمدتاً از سنگهای آهکی است و مرتفع‌ترین قله‌ی این کوه ورخاش به ارتفاع ۳۶۳۹ متر، حد فاصل استانهای همدان و لرستان است.

در جنوب شرقی استان نیز، ارتفاعات پراکنده‌ای دیده می‌شود که از مهم‌ترین آنها می‌توان از کوه سرده و کوه گرمه نام برد. شهر ملایر در دامنه کوه گرمه واقع شده است.

۴- **کوههای پراکنده:** در حد فاصل ارتفاعات شمالی و میانی استان، کوههایی به طور پراکنده واقع‌اند که از جمله آنها می‌توان قلی‌آباد و قره داغ را در شهرستان کبودرآهنگ نام برد.

ب- **دشت‌ها:** دشت‌های استان از نظر نحوه پیدایش به دو دسته تقسیم می‌شوند.

- دشت‌های تراکمی.

- دشت‌های فرسایشی (کاوشی).

۱ - سرزمین و آب و هوا

دشت‌های تراکمی در اثر انباشت آبرفت‌ها در مناطق پست به وجود آمده‌اند و دشت‌های فرسایشی در اثر تخریب و جابجایی مواد سازنده ارتفاعات ایجاد شده‌اند، در استان دشت‌های ملایر و تویسرکان از نوع فرسایشی و بقیه از نوع تراکمی هستند.

آب و هوا

آب و هوای استان به طور کلی تحت تاثیر عرض جغرافیایی، ارتفاع، مکان، امتداد کوه‌ها و فاصله از دریا است. جابجایی توده‌های هوا در تعیین نوع آب و هوای هر منطقه نقش مهمی دارد.

توده‌های شمالی: این توده هوا در ماه‌های سرد سال از عرض شمالی کشور حرکت می‌کند، هوای استان را تحت تاثیر قرار می‌دهد و سبب کاهش دما و بارندگی بیشتر به صورت برف می‌شود.

توده‌های جنوبی: این توده هوا در ماه‌های گرم سال از عرض‌های جنوبی کشور و منطقه حرکت می‌کند. استان را تحت تاثیر قرار می‌دهد و موجب افزایش دما و کاهش یا قطع بارندگی می‌شود.

توده‌های غربی: این توده‌ها در ماه‌های مرطوب سال (آبان تا خرداد) از غرب، جنوب غرب و شمال غرب وارد کشور شده و موجب افزایش نسبی دما و بارندگی در سطح استان می‌شود.

به‌طور کلی آب و هوای استان در نتیجه وجود کوه‌های مرتفع، رودخانه‌ها و چشمه‌سارهای فراوان و پر آب و پستی و بلندی‌های زیاد، متغیر است. بدین ترتیب که هوای دره‌های شمالی کوه الوند، سرد و پربرف و باران و تابستان‌های آن معتدل است.

رودخانه‌ها: رودخانه‌های استان عموماً از برف فصول مرطوب تغذیه می‌شوند و در فصل تابستان که گیاهان نیاز به آب دارند به استثنای یک یا دو رود مثل گاماسیاب و سیمینه رود، خشک شده یا به حداقل میزان آبدهی می‌رسند. مهم‌ترین رودهای استان عبارتند از: ۱- سیمینه‌رود: این رودخانه واقع در بخش مرکزی از دامنه‌های شمالی الوند و کوه الموقلاغ در غرب دشت بهار سرچشمه می‌گیرد و در شهرستان همدان به رودخانه قره-

- چای می‌پیوندد. این رودخانه از مجموعه رودخانه‌های کوچک و خشک رودهایی که در مواقع بارندگی دارای آب هستند تشکیل می‌شود.
- ۲- **رودخانه قره‌چای** (قوریچای): قوریچای از گردنه زاغه و دره‌های آبدی الفاوت و آبهندو سرچشمه گرفته و در اراضی امزاجرد به سیمینه‌رود می‌ریزد.
- ۳- **رودخانه‌های دمق و ایده‌لو**: از ارتفاعات شمالی دهستان سردرود و ارتفاعات خدابنده‌لو سرچشمه می‌گیرند و به رودخانه سیمینه رود می‌پیوندند.
- ۴- **رودخانه وفرجین**: این رودخانه از قله کلاغ لان الوند سرچشمه گرفته و به چراگاه آبدی گنج تپه بهار منتهی می‌شود.
- ۵- **رودخانه دره مراد بیگ**: این رودخانه از کوه الوند سرچشمه می‌گیرد و به رودخانه خاکو می‌ریزد.
- ۶- **رودخانه سیمین**: رودخانه سیمین از قله کلاغ لان الوند سرچشمه می‌گیرد و پس از ملحق شدن به رودخانه‌هایی که از گردنه اسدآباد و همه کسی سرچشمه دارند به طرف آبدی امزاجرد جاری می‌شود.
- ۷- **رودخانه عباس‌آباد**: از دره‌های گنج نامه و تاریک دره، سرچشمه گرفته به رودخانه خاکو منتهی می‌شود.
- ۸- **رودخانه خاکو**: از کوه الوند سرچشمه می‌گیرد و پس از عبور از کنار آبدی‌های خاکو، چشین، مزدقینه، گراچقا و ده پیاز در اراضی آبدی امزاجرد به سیمینه‌رود می‌ریزد.
- ۹- **رودخانه گردنه اسدآباد**: از گردنه اسدآباد سرچشمه گرفته و از کنار آبدی‌های رسول آباد فعلی و گنده جین گذشته و در نزدیکی آبدی مالک اشتر با رودخانه همه کسی یکی شده و به سیمینه‌رود می‌ریزد.
- ۱۰- **رودخانه همه‌کسی**: رودخانه همه‌کسی که از گردنه همه‌کسی سرچشمه می‌گیرد؛ پس از عبور از چندین دهستان به رودخانه قره‌چای منتهی می‌شود.
- ۱۱- **رودخانه درجین**: از دره‌های جنوبی کوه خرقان سرچشمه گرفته پس از گذشتن از دهستان درجین، به رودخانه قره‌چای می‌ریزد.
- ۱۲- **رودخانه شهاب**: از کوه‌های شرقی و غربی دهستان چهاردولی سرچشمه می‌گیرد و پس از گذشتن از کنار آبدی خسرو آباد به خرم‌رود می‌ریزد.

۱ - سرزمین و آب و هوا

۱۳- **قلقل رود:** از دره‌های جنوب غربی کوه الوند سرچشمه می‌گیرد و پس از ملحق شدن به رودخانه شهاب به رودخانه گاماسیاب منتهی می‌شود.

۱۴- **رود ملایر (حرم‌آباد):** رود ملایر از ارتفاعات جنوب شرق ملایر سرچشمه گرفته، به سوی ملایر جاری می‌شود؛ سپس جاده ملایر - بروجرد را قطع کرده به طرف نهاوند ادامه یافته و به گاماسیاب می‌پیوندد.

۱۵- **رودخانه گاماسیاب:** این رودخانه یکی از طویل‌ترین رودخانه‌های ایران به‌شمار می‌رود که از جنوب غرب شهرستان نهاوند سرچشمه می‌گیرد و پس از عبور از دشت نهاوند و آبیاری باغات و کشتزارهای اطراف آن، در کنار آبادی لیلی یادگار، شاخه رود ملایر (حرم‌آباد) را دریافت می‌کند، در کنار آبادی گردیان، قلقل‌رود از توپسرکان بدان متصل می‌گردد. گاماسیاب از شاخه‌های اصلی رود کرخه به‌شمار می‌رود که در شهرستان خرم‌آباد با نام سیمره نامیده می‌شود و کلیه رودخانه‌های شرقی کبیر کوه و تمام رودخانه‌های لرستان به آن می‌پیوندند و پس از گذشتن از لرستان در غرب خوزستان جاری و کرخه نامیده می‌شود و بالاخره به باتلاق هورالعظیم منتهی می‌گردد.

۱۶- **خرم‌رود:** از دره‌های شمال شرقی آبادی شهرستانه و ارتفاعات الوند سرچشمه می‌گیرد و پس از عبور از توپسرکان وارد شهرستان کنگاور می‌شود.

۱۷- **کرزان رود:** از علیای دره آبادی گشانی و سنجوران سرچشمه گرفته و در حدود آبادی اریکان با دو شعبه از رود سرابی و سرکان یکی شده و بنام قلقل‌رود، آبادی‌های اطراف خود را مشروب نموده و سپس به رودخانه گاماسیاب می‌ریزد

سرزمین و آب و هوا

مقدمه

اطلاعات این فصل شامل تقسیمات کشوری، آب و هوا و محیط‌زیست است. ضرورت انجام تقسیمات کشوری، برای نخستین بار در سال ۱۲۸۶ شمسی با تصویب قانون تشکیلات ایالات و ولایات مورد توجه قرار گرفت که در واقع زیر بنای قانون فعلی تقسیمات کشوری است.

تا سال ۱۳۶۷ استان همدان متشکل از چهار شهرستان، دوازده بخش و سی و سه دهستان بود. بخش‌های کبودرآهنگ و اسدآباد در سالهای ۱۳۶۸ و ۱۳۶۹ به شهرستان تبدیل گردید. در سال ۱۳۶۸ دهستان خزل غربی از شهرستان نهاوند و در سال ۱۳۶۹ دهستان پارسینه از شهرستان اسدآباد منتزع و به استان کرمانشاه ملحق شدند. همچنین بخش‌های بهار و رزن نیز در سال ۱۳۷۲ به شهرستان تبدیل شده‌اند.

همچنین، بعد از سرشماری آبان ماه سال ۱۳۷۵ آبادی‌های جورقان، دمق، قهاوند و زندریان و در سال ۱۳۷۹ آبادی‌های جوکار، گل تپه، فرسج و شیرین‌سو به شهر تبدیل شدند. در سال ۱۳۸۴ نیز سه آبادی برزول، گیان و زنگنه به نقاط شهری استان اضافه شده‌اند و در سال ۱۳۸۶ روستای عین‌آباد جذب شهر تویسرکان شد. در سال ۱۳۸۸ نیز بر اساس مصوبه هیات وزیران، بخش فامنین شهرستان همدان تبدیل به شهرستانی متشکل از بخش جدید پیشخور با ترکیب دهستان پیشخور و دهستان جدید زردشت و بخش مرکزی با ترکیب دهستان‌های خرم‌دشت و مفتح گردید. همچنین بخش جدید پیرسلیمان به مرکزیت روستای آجین در شهرستان اسدآباد ایجاد گردید. در سال ۱۳۹۰ نیز بر اساس مصوبه هیات وزیران آبادی‌های آجین در شهرستان اسدآباد و مهاجران در شهرستان بهار به شهر تبدیل گردید. دهستان ترک شرقی نیز از بخش جوکار ملایر به بخش مرکزی آن شهرستان انتقال یافت و روستای گنج تپه از دهستان سفالگران بخش لالچین به دهستان سیمینه‌رود بخش مرکزی شهرستان بهار منتقل گردید. همچنین روستای زمان آباد از دهستان شعبان بخش مرکزی نهاوند جذب آبادی جهان آباد در همان بخش گردید. در

۱ - سرزمین و آب و هوا

سال ۱۳۹۶ بر اساس مصوبه هیأت وزیران روستای کرفس در شهرستان رزن و روستای اسلام‌آباد آق‌گل در شهرستان ملایر به شهر تبدیل گردید و نام آن به اسلامشهر آق‌گل تغییر یافت.

بخش قروه در جرزین در اسفند ۱۳۹۷ با تصویب هیئت وزیران با نام شهرستان درگزین، از بخش به شهرستان ارتقاء یافت. شهرستان درگزین با ۸۴۰ کیلومترمربع وسعت، متشکل از ۲ بخش مرکزی و شاهنجرین، ۲ شهر قروه درگزین و کرفس و ۴ دهستان می باشد. این شهرستان از شمال به کوه‌های خرقان شهرستان آوج در استان قزوین، از شرق به شهرستان ساوه در استان مرکزی، از جنوب به شهرستان فامنین و از غرب به شهرستان رزن منتهی می‌گردد. جمعیت درگزین بر مبنای سرشماری سال ۱۳۹۵، ۳۶۹۸۴ نفر می باشد.

در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۹ بر اساس مصوبه هیأت وزیران روستای جنت آباد با روستای مزرعه بید ادغام و به شهر تبدیل گردید و نام آن به پالیز تغییر یافت.

تعاریف و مفاهیم

شهرستان: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند بخش همجوار که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد متناسب و همگنی را به وجود آورده‌اند، تشکیل شده است.

بخش: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند دهستان همجوار مشتمل بر چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر، که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، واحد همگنی را به وجود آورده‌اند، تشکیل شده است.

شهر: محلی با حدود قانونی است که در محدوده جغرافیایی بخش واقع شده و از نظر بافت ساختمانی، اشتغال و سایر عوامل، دارای سیمایی با ویژگی‌های شهر باشد.

دهستان: کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می‌شود که از لحاظ محیط

طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن است و امکان خدمات‌رسانی و برنامه‌ریزی در سیستم و شبکه‌ای واحد را فراهم می‌نماید.

آبادی: یک نقطه جغرافیایی شامل مجموعه یک یا چند مکان و اراضی به هم پیوسته (اعم از کشاورزی و غیرکشاورزی) که خارج از محدوده شهرها یا هر آبادی دیگر واقع شده و دارای محدوده ثبتي یا عرفی مستطیل باشد. اگر آبادی در زمان آمارگیری محل سکونت خانوار یا خانوارهایی باشد، دارای سکنه و در غیر این صورت خالی از سکنه تلقی می‌شود. **پایین‌ترین کمینه (حداقل مطلق):** عبارت از پایین‌ترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

بالا‌ترین بیشینه (حداکثر مطلق): عبارت از بالاترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال).

رطوبت نسبی: مقدار هوای تر موجود در یک واحد حجم از هوای معمولی است. ساعت آفتابی: طبق تعریف سازمان هواشناسی جهانی، ساعت آفتابی در یک بازه زمانی معین، عبارت است از مجموع زمان‌هایی که مقدار شدت تابش مستقیم خورشید در آن بازه زمانی، بیش از ۱۲۰ وات بر متر مربع باشد.

ایستگاه همدیدی (ایستگاه سینوپتیک): ایستگاهی است که در آن، عوامل مختلف جوی از قبیل دما خشک و تر، مقدار و نوع ابر، مقدار بارندگی، نوع پدیده جوی، سمت و سرعت باد، تبخیر، فشار، ساعت‌های آفتابی، نحوه تغییرات فشار، میزان تابش خورشید و... براساس دستورالعمل‌های مشخص و در رأس ساعت‌های معین (به طور همزمان در سراسر جهان)، اندازه‌گیری و پس از ثبت در یک دفتر مخصوص، توسط دستگاه‌های مخابراتی از قبیل SSB، تلفن و تلکس، به مراکز هواشناسی در سراسر جهان مخابره می‌شود.

میانگین ارتفاع بارندگی (میانگین ارتفاع بارش): میانگین ارتفاع بارندگی یک منطقه میانگین وزنی منطقه می‌باشد. در واقع منطقه به چند ضلعی‌های متعدد تقسیم شده و با توجه به بارندگی نازل شده در هر چند ضلعی میانگین ارتفاع بارش محاسبه می‌شود.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۴۰۰ استان همدان دارای ۱۰ شهرستان، ۲۶ بخش، ۳۲ شهر و ۷۵ دهستان بوده است. شهرستان کبودرآهنگ با ۳۸۱۵ کیلومتر مربع بزرگ‌ترین و درگزینه با ۸۴۰ کیلومتر مربع کوچک‌ترین شهرستان استان است. در این سال بالاترین بیشینه دما مربوط به شهر فامنین و تویسرکان با $41/2$ درجه سانتی‌گراد و پایین‌ترین کمینه دما مربوط به شهرستان کبودرآهنگ با $34-$ درجه سانتی‌گراد بوده است. همچنین، شهرستان قهاوند با $431/2$ میلیمتر کمترین و نهاوند با $729/5$ میلیمتر بیشترین میزان بارندگی سالانه از ابتدای تاسیس ایستگاه‌های همیدی را در بین شهرستان‌های استان داشته‌اند. در این سال شهر کبودرآهنگ با ۱۳۵ روز بیشترین تعداد روزهای یخبندان و شهر تویسرکان با ۶۰ روز کمترین تعداد روزهای یخبندان را در طی سال گذراند

سالنامه آماری استان همدان - ۱۴۰۰

۱-۱- طول و عرض جغرافیایی شهرستان ها: ۱۴۰۰

عرض شمالی				طول شرقی				شهرستان
حداکثر		حداقل		حداکثر		حداقل		
درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	
۳۵	۴۴	۳۳	۵۹	۴۹	۳۰	۴۷	۴۷	کل استان
۳۴	۶۰	۳۴	۳۵	۴۸	۱۵	۴۷	۴۷	اسدآباد
۳۵	۹	۳۴	۴۵	۴۸	۴۱	۴۸	۸	بهار
۳۴	۴۶	۳۴	۱۹	۴۸	۳۵	۴۸	۴	تویسرکان
۳۵	۴۴	۳۵	۹	۴۹	۹	۴۸	۳۲	رزن
۳۵	۱۴	۳۴	۵۲	۴۹	۳۰	۴۸	۵۱	فامنین
۳۵	۴۱	۳۵	۱۱	۴۸	۵۴	۴۷	۵۲	کبودرآهنگ
۳۴	۴۰	۳۴	۷	۴۹	۹	۴۸	۲۴	ملایر
۳۴	۲۶	۳۳	۵۹	۴۸	۳۲	۴۷	۵۳	نیاوند
۳۴	۵۶	۳۴	۳۵	۴۹	۱۳	۴۸	۲۰	همدان
۳۵	۲۹	۱۲	۳۵	۴۹	۲۷	۴۹	۱	درگزین

ماخذ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان همدان - معاونت آمار و اطلاعات

۱ - سرزمین و آب و هوا

۲-۱- تعداد شهرستان، بخش، شهر و دهستان بر اساس تقسیمات کشوری

سال	شهرستان	بخش	شهر	دهستان
۱۳۸۵	۸	۲۳	۲۷	۷۲
۱۳۹۰	۹	۲۵	۲۹	۷۳
۱۳۹۵	۹	۲۵	۲۹	۷۳
۱۳۹۶	۹	۲۵	۳۱	۷۳
۱۳۹۷	۱۰	۲۶	۳۱	۷۵
۱۳۹۸	۱۰	۲۶	۳۱	۷۵
۱۳۹۹	۱۰	۲۶	۳۲	۷۵
۱۴۰۰	۱۰	۲۶	۳۲	۷۵

مأخذ- استانداری همدان - دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری

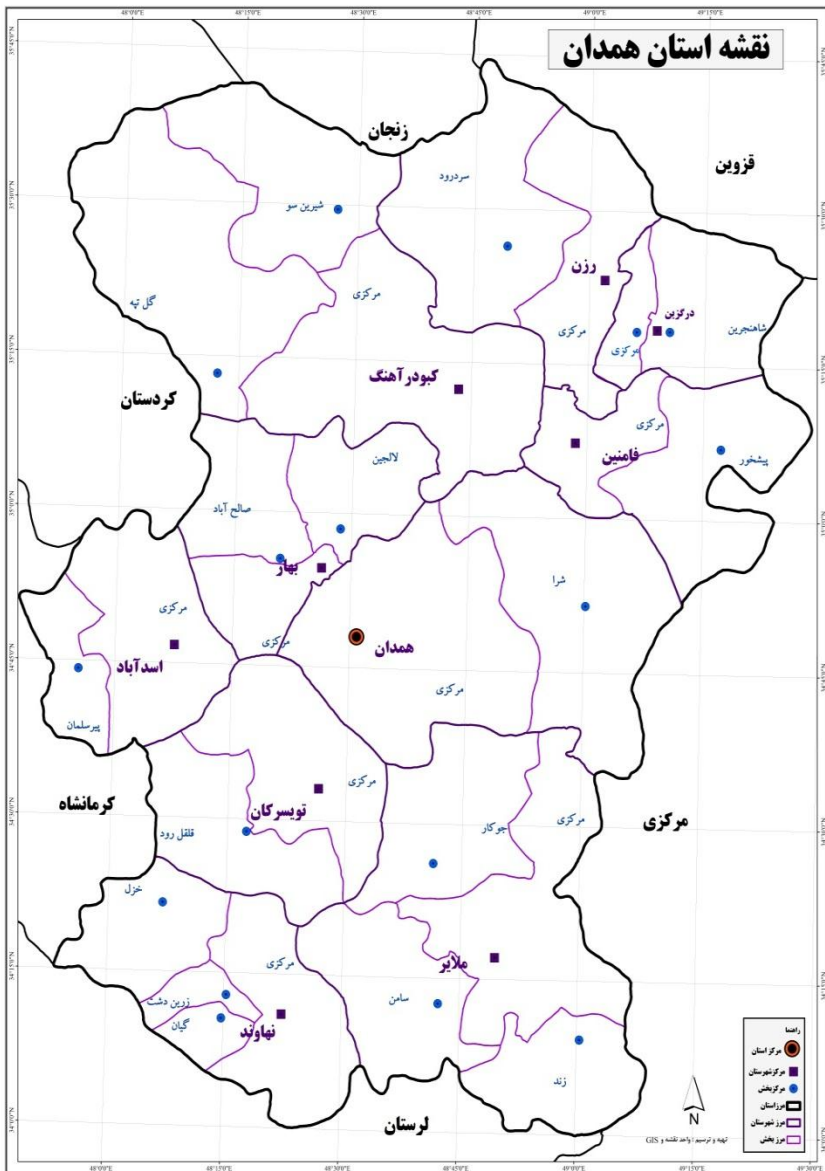
۳-۱- مشخصات عمومی شهرستانها براساس تقسیمات کشوری در پایان سال ۱۴۰۰

شهرستان	مساحت (کیلومتر مربع)	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
کل استان	۱۹۴۹۰	۲۶	۳۲	۷۵
اسدآباد	۱۱۹۶	۲	۳	۶
بهار	۱۳۳۴	۳	۴	۶
تویسرکان	۱۵۵۵	۲	۳	۷
رزن	۱۸۸۷	۲	۲	۵
فامنین	۱۲۸۷	۲	۱	۴
کیبودرآهنگ	۳۸۱۵	۳	۳	۱۰
ملایر	۳۲۰۹	۴	۶	۱۵
نهبوند	۱۵۳۶	۴	۴	۹
همدان	۲۸۳۱	۲	۴	۹
درگزین	۸۴۰	۲	۲	۴

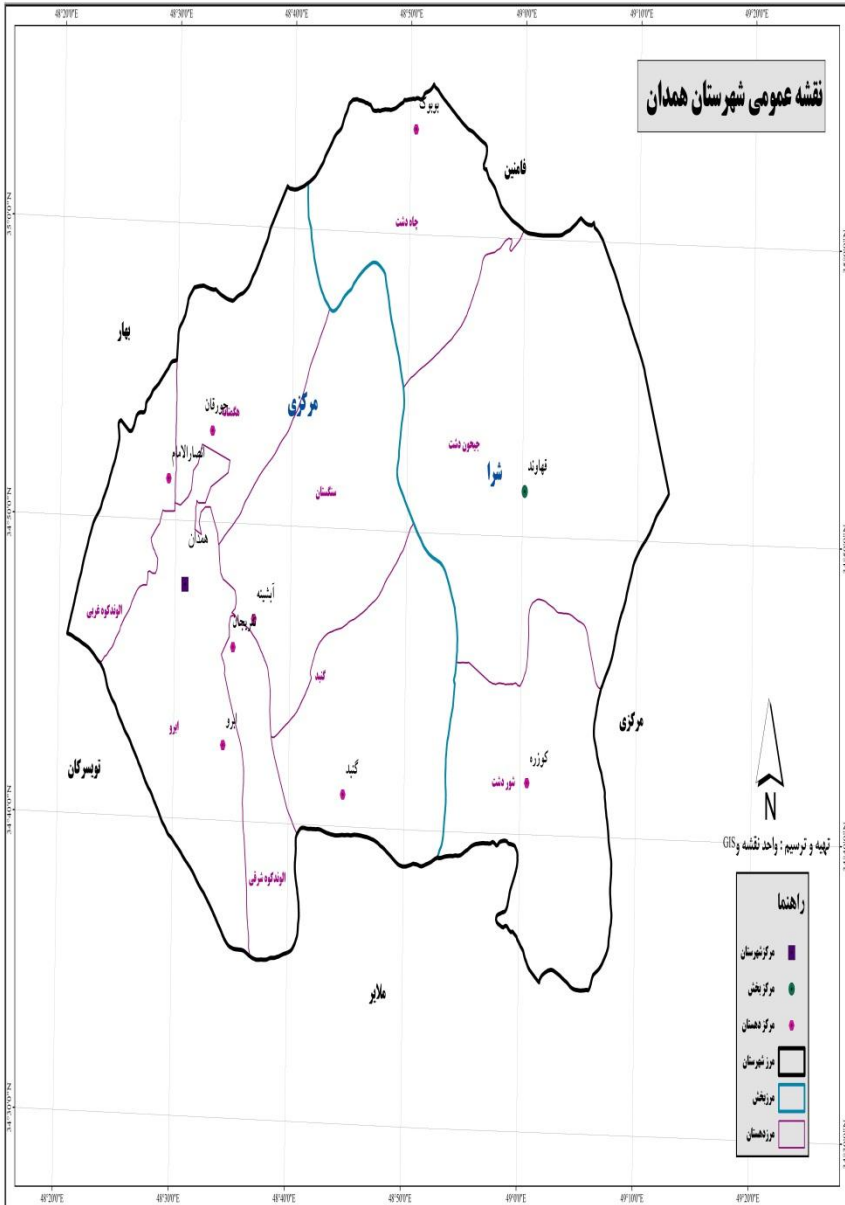
مأخذ- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان همدان

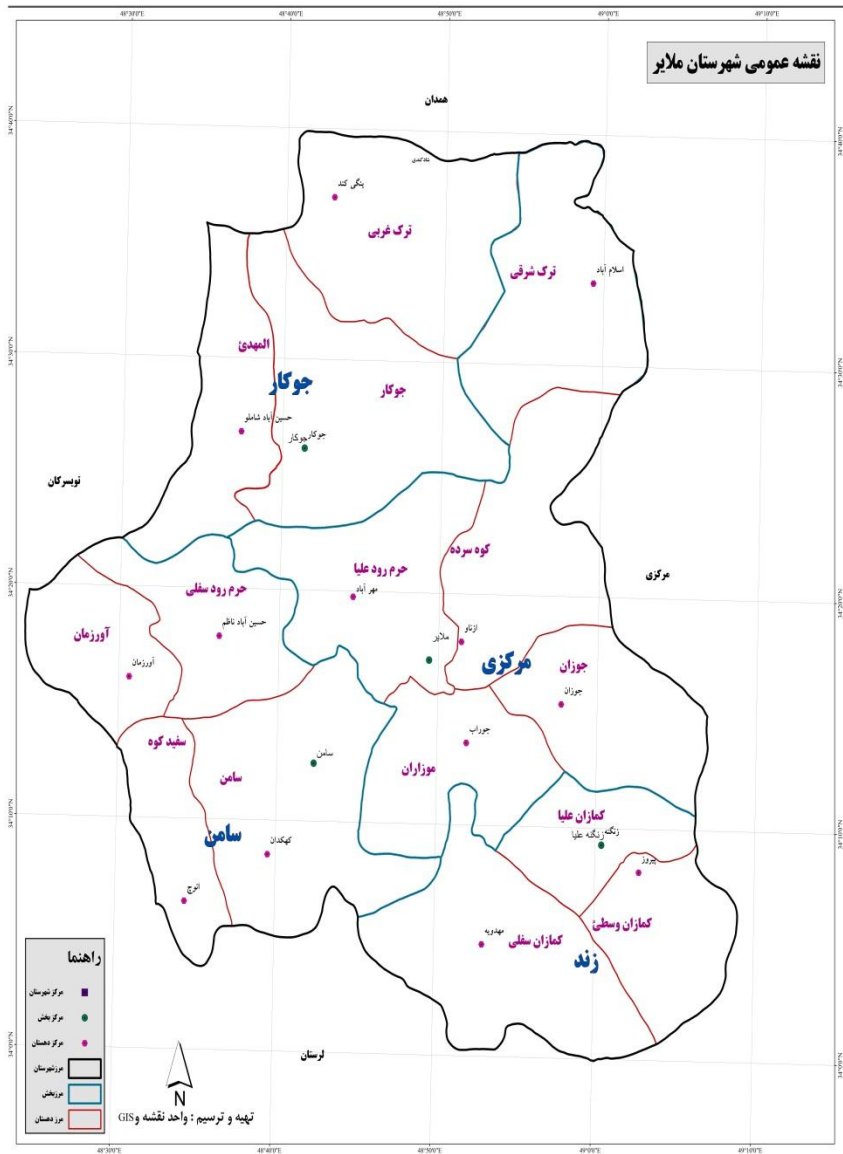
۱ - سرزمین و آب و هوا

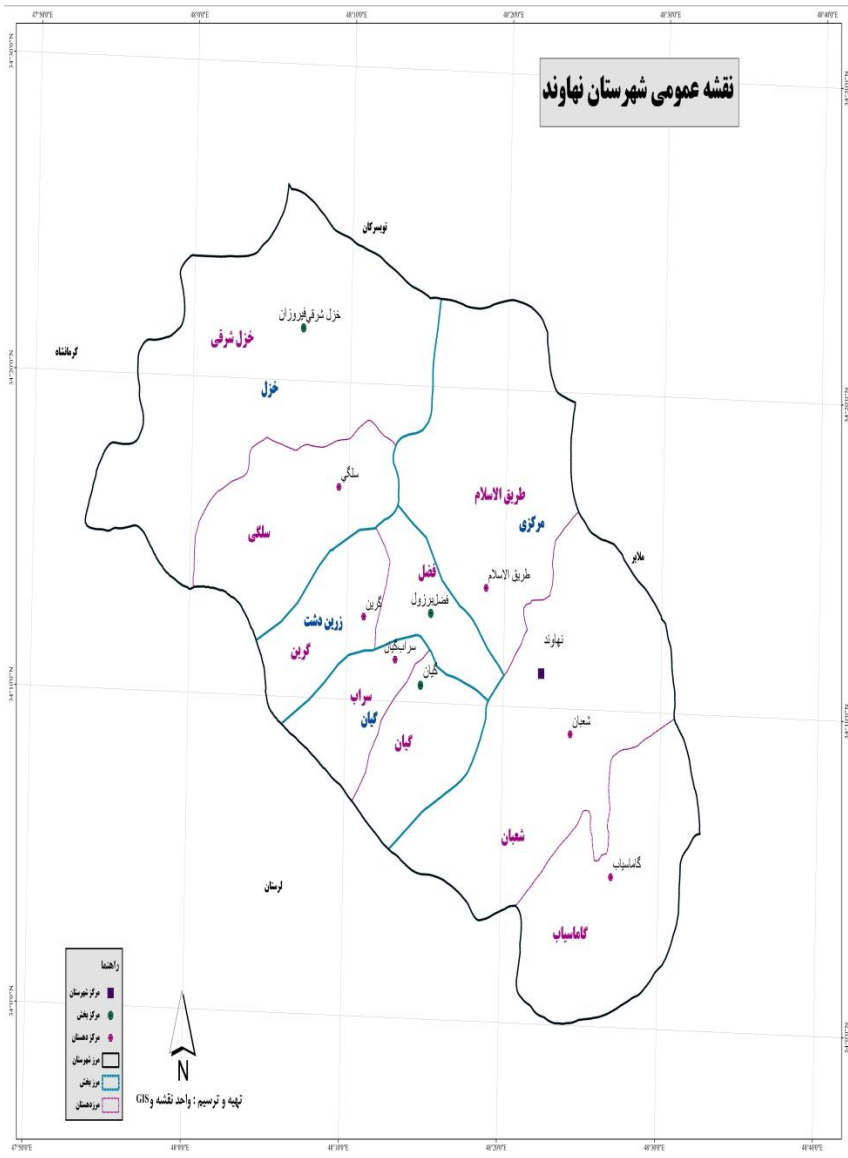

سالنامه آماری استان همدان - ۱۴۰۰

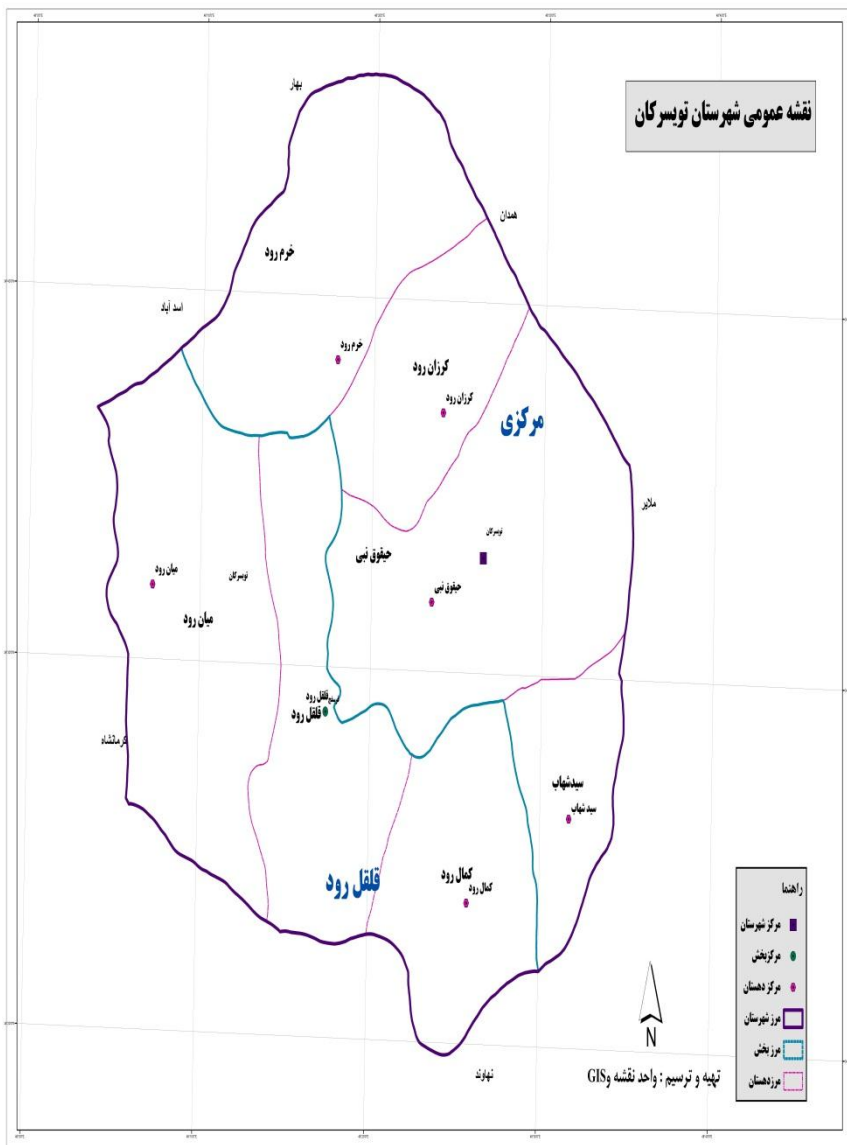

۱ - سرزمین و آب و هوا

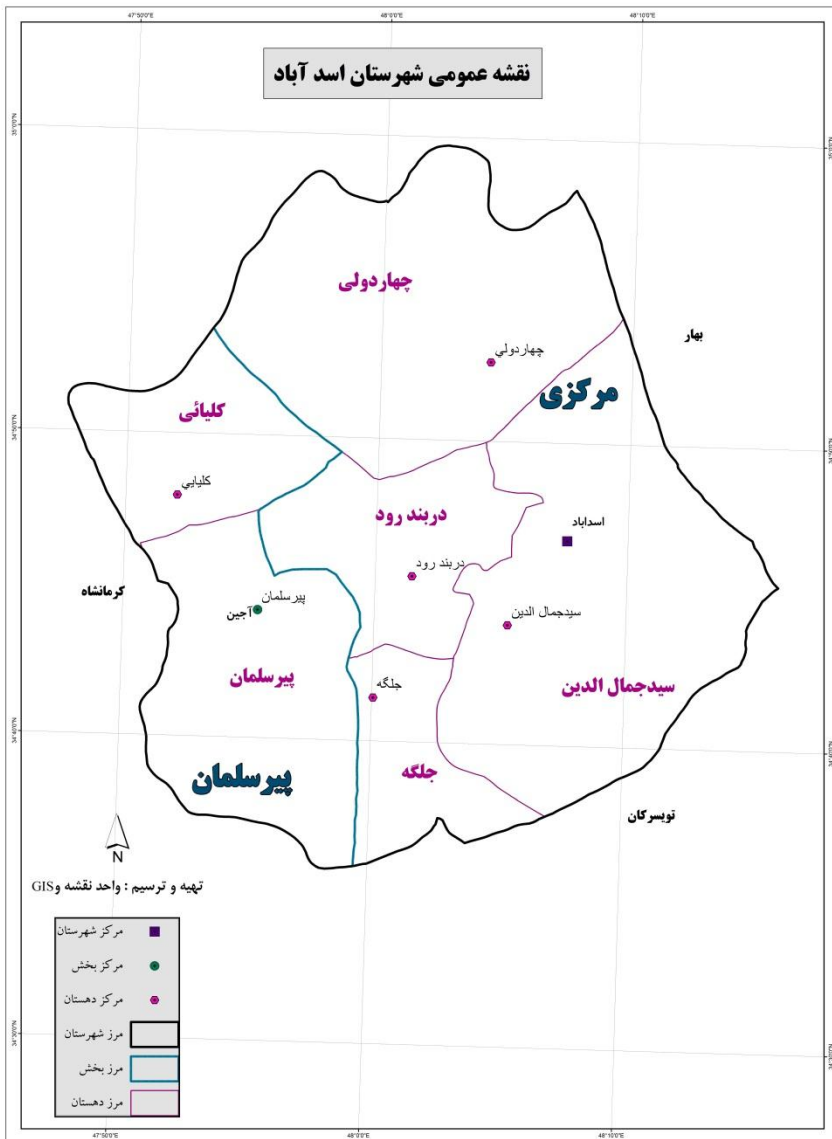

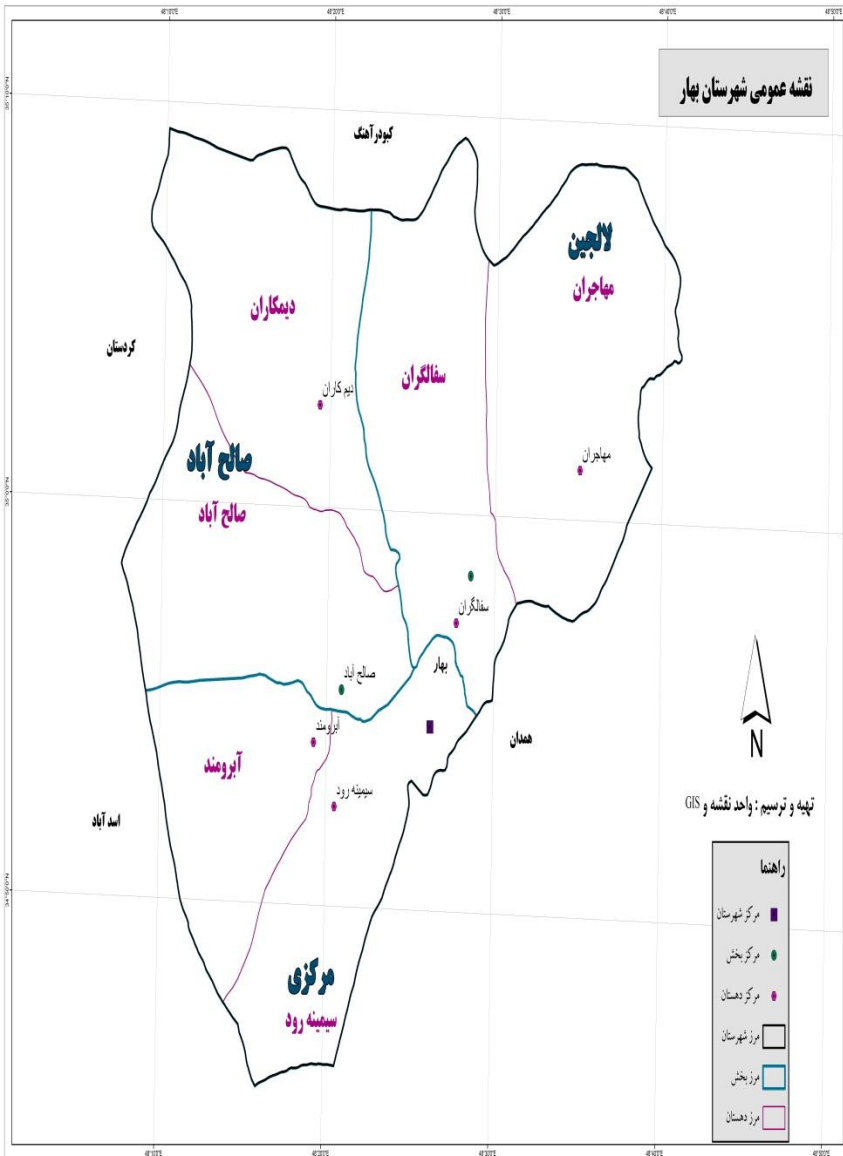
۱ - سرزمین و آب و هوا

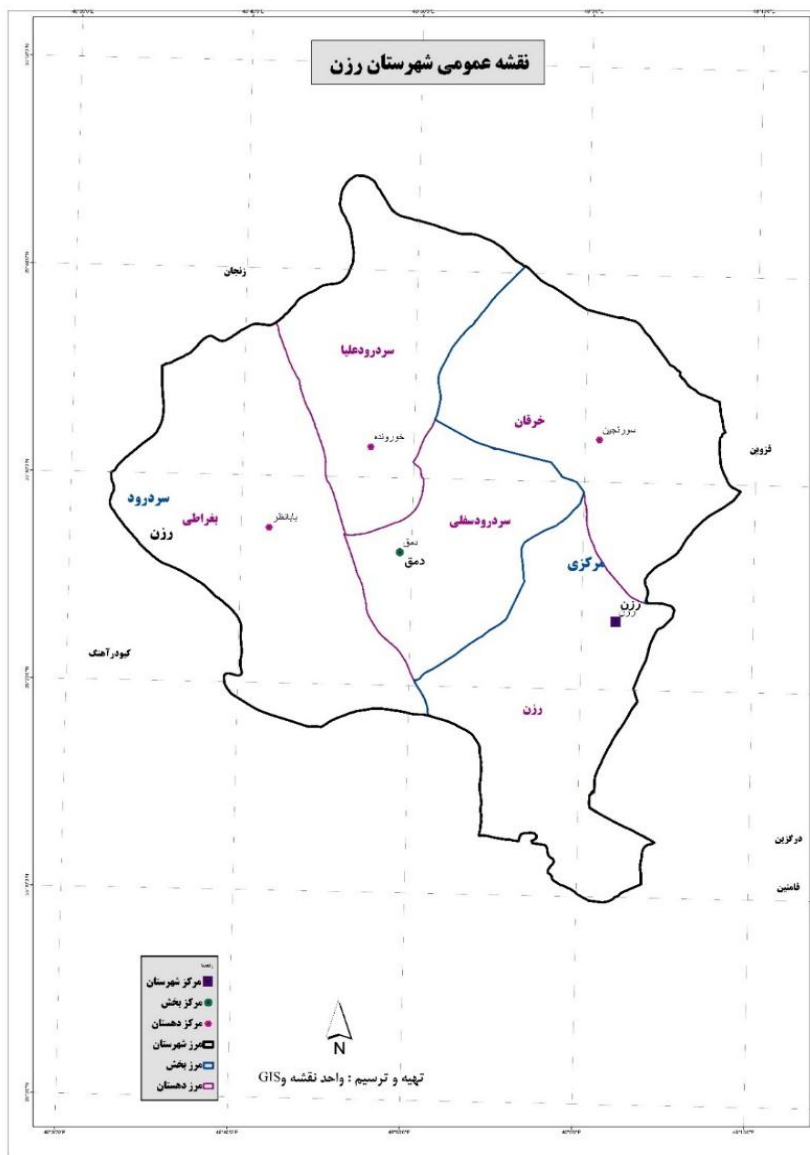
۱ - سرزمین و آب و هوا

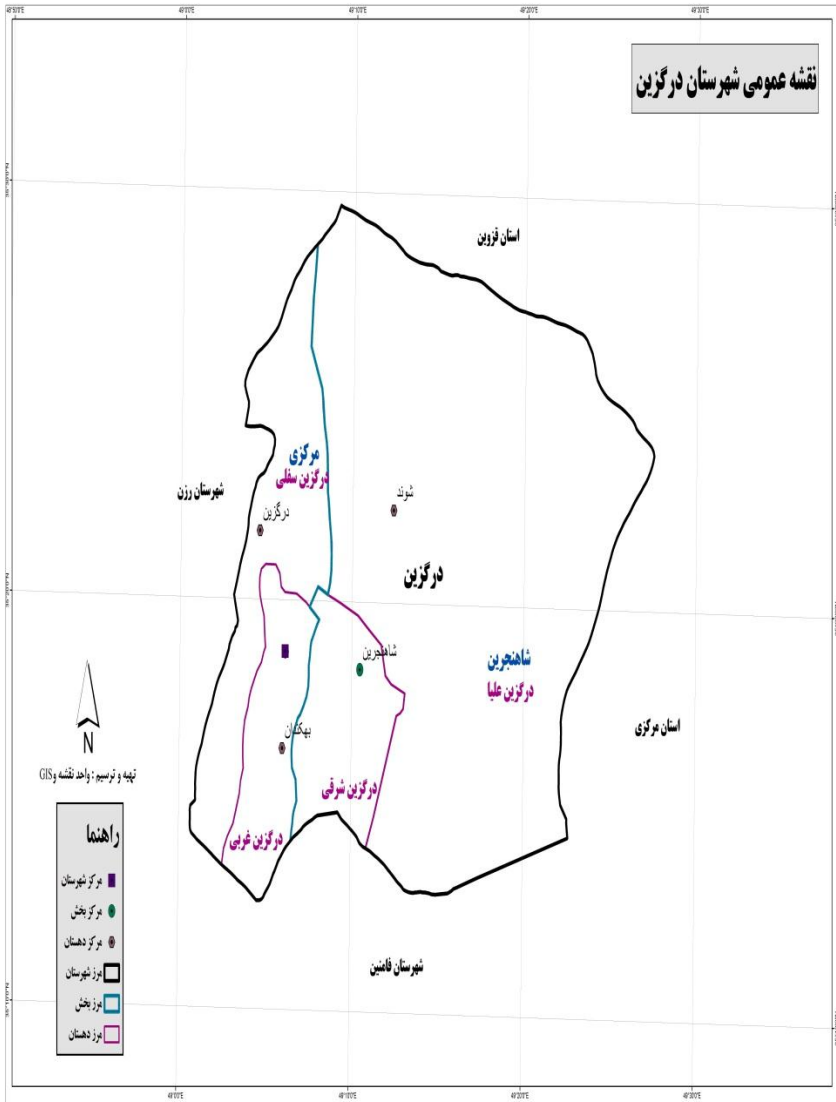

سالنامه آماری استان همدان - ۱۴۰۰

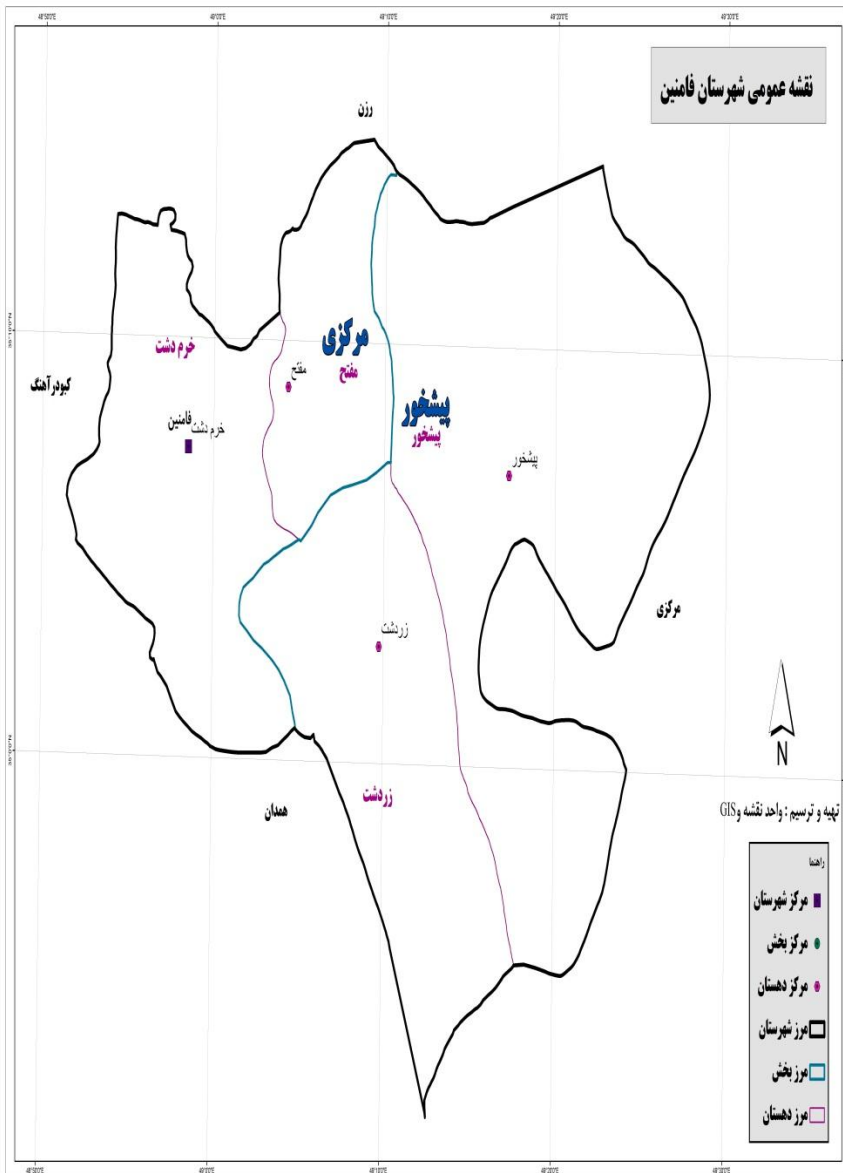

۱ - سرزمین و آب و هوا

۱ - سرزمین و آب و هوا

سالنامه آماری استان همدان -۱۴۰۰

۰۴-۰۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان: ۱۴۰۰

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
کل استان			۱۲۰۳	۱۰۷۲	۱۳۱
شهرستان اسدآباد	اسدآباد پالیز		۱۱۴	۱۰۲	۱۲
مرکزی					
		جلگه	۱۲	۹	۳
		چهاردولی	۲۸	۲۶	۲
		دریند رود	۱۴	۱۴	۰
		سید			
		جمال الدین	۲۴	۲۲	۲
پیرسلیمان	آجین				
		پیرسلیمان	۲۲	۱۷	۵
		کلپایی	۱۴	۱۴	۰
شهرستان بهار	بهار				
		آبرومند	۱۱	۱۱	۰
		سیمینه رود	۱۲	۱۱	۱
لالجین	لاله جین مهاجران				
		سفالگران	۹	۹	۰
		مهاجران	۱۸	۱۰	۸
صالح آباد	صالح آباد				
		دیم کاران	۱۶	۱۶	۰
		صالح آباد	۱۱	۱۱	۰
شهرستان تویسرکان	تویسرکان سرکان				
مرکزی					
		حقیقوق نبی	۲۴	۲۰	۴
		خرم رود	۲۱	۲۰	۱
		سید شهاب	۹	۹	۰
		کرزان رود	۱۱	۱۰	۱

۱ - سرزمین و آب و هوا

۰۴-۰۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان ۱۴۰۰ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی	
			جمع	دارای سکنه
قلقل رود	فرسنتج			
		قلقل رود	۱۶	۱۵
		کمال رود	۱۱	۹
		میان رود	۲۴	۲۱
شهرستان رزن	رزن		۹۲	۸۳
مرکزی		رزن	۳۰	۲۵
		خرقان	۱۷	۱۶
سردرود	دمق		۱۴	۱۳
		بغراطی	۱۴	۱۳
		سردرود سفلی	۱۸	۱۷
		سردرود علیا	۱۳	۱۲
شهرستان کیودراهنگ	کیودراهنگ		۱۳۲	۱۲۹
مرکزی		کوهین	۱۴	۱۴
		سرداران	۱۵	۱۵
		راهب	۷	۷
		حاجیلو	۱۰	۹
		سیز دشت	۱۲	۱۲
گل تپه		گل تپه	مهریان سفلی	۲۱
		علی صدر	۱۵	۱۵
		گل تپه	۱۰	۱۰
شیرین سو	شیرین سو		۱۲	۱۰
		مهریان علیا	۱۲	۱۰
		شیرین سو	۱۶	۱۶
شهرستان ملایر	ملایر		۲۳۴	۲۱۳
مرکزی		اسلامشهر آق گل		
/				

ماخذ - استانداری همدان . دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری.

سالنامه آماری استان همدان - ۱۴۰۰

۰۴-۰۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان ۱۴۰۰ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
زند	زنگنه	کمازان سفلی	۲۷	۲۵	۲
		کمازان علیا	۱۲	۱۱	۱
		کمازان وسطی	۱۲	۱۰	۲
جوکار	جوکار ازندریان	المهدی	۹	۹	۰
		ترک غربی	۲۱	۱۹	۲
		جوکار	۱۷	۱۵	۲
سامن	سامن	آورزمان	۱۲	۱۰	۲
		حرم رود سفلی	۲۰	۱۸	۲
		سامن	۲۱	۱۹	۲
		سفیدکوه	۱۰	۱۰	۰
شهرستان نهاوند	نهاوند	طریق الاسلام	۲۴	۲۴	۰
		گاماسیاب	۳۲	۲۳	۹
		شعبان	۳۶	۳۳	۳
زرین دشت	بروزل	فضل	۹	۸	۱
		گرین	۷	۷	۰
خزل	فیروزان	خزل شرقی	۴۲	۴۰	۲
		سلگی	۲۶	۲۲	۴
گیان	گیان	گیان	۶	۶	۰
		سراب	۶	۶	۰
شهرستان همدان	قهاوند	جیحون دشت	۱۵	۱۵	۰
		چاه دشت	۱۱	۱۰	۱
		شور دشت	۱۵	۱۵	۰

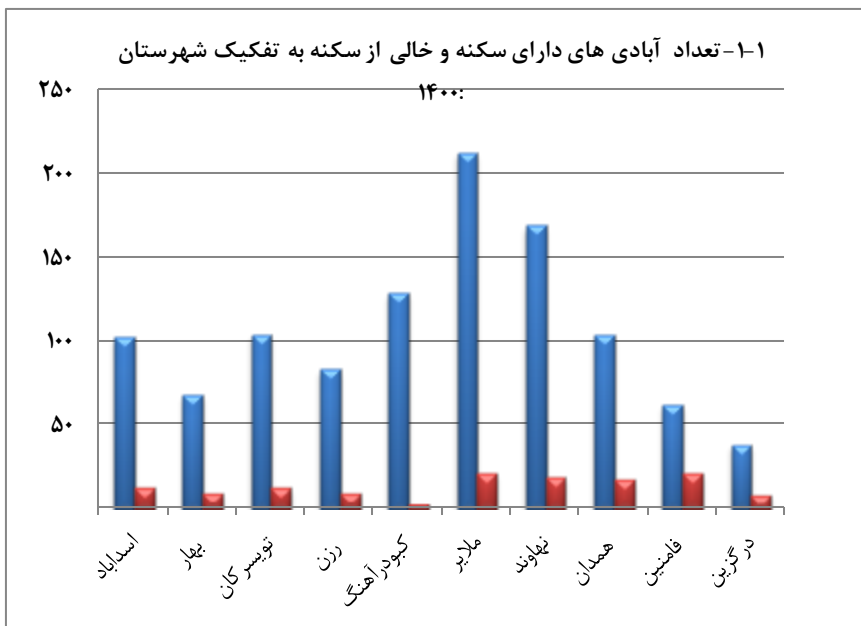
ماخذ - استانداری همدان . دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری.

۱ - سرزمین و آب و هوا

۰۴-۰۱-تقسیمات کشوری در محدوده استان: ۱۴۰۰

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
مرکزی	همدان				
	مریانج				
	جورقان				
		ابرو	۷	۷	۰
		الوندکوه شرقی	۸	۷	۱
		الوندکوه غربی	۱۲	۱۰	۲
		سنگستان	۲۵	۲۱	۴
		گنبد	۱۷	۹	۸
		هگمتانه	۱۱	۱۰	۱
شهرستان فامنین			۸۳	۶۲	۲۱
مرکزی	فامنین	خرمدشت	۱۵	۱۴	۱
		مفتح	۷	۵	۲
پیشخور		پیشخور	۴۶	۳۱	۱۵
		زردشت	۱۵	۱۲	۳
شهرستان درگزین			۴۶	۳۸	۸
مرکزی	قروه درگزین				
		درگزین سفلی	۱۰	۹	۱
		درگزین غربی	۵	۵	۰
شاهنجرین	کرفس				
		درگزین شرقی	۱۳	۱۱	۲
		درگزین علیا	۱۸	۱۳	۵

مآخذ - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان همدان

مبنا: جدول ۴- ۱

۱ - سرزمین و آب و هوا

۵-۱ - مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی: ۱۴۰۰

ایستگاه	نام شهر یا دهستان محل استقرار	نوع ایستگاه	سال تاسیس	ارتفاع از سطح دریا (متر)
سینوپتیک همدان.....	همدان (فرودگاه)	سینوپتیک فرودگاهی	۱۷۴۱	۱۳۵۴
ملایر.....	موزاران (روستای جوراب)	سینوپتیک اصلی	۱۷۷۶	۱۳۷۰
نوزه (کبودرآهنگ).....	راهب	سینوپتیک اصلی	۱۶۷۹	۱۳۲۹
نهایوند.....	شعبان (روستای جهان آباد)	سینوپتیک	۱۶۷۸	۱۳۷۱
رزن.....	رزن (روستای تکیه)	سینوپتیک تکمیلی	۱۸۰۵	۱۳۸۸
تویسرکان.....	تویسرکان	سینوپتیک تکمیلی	۱۷۸۳	۱۳۸۲
اسدآباد.....	اسدآباد	سینوپتیک تکمیلی	۱۵۵۲	۱۳۸۸
فامنین.....	فامنین	سینوپتیک تکمیلی	۱۶۳۷	۱۳۸۸
قهاوند.....	قهاوند	سینوپتیک تکمیلی	۱۶۴۵	۱۳۸۸

ایستگاه	طول و عرض جغرافیایی					
	عرض شمالی			طول شرقی		
	درجه	دقیقه	ثانیه	درجه	دقیقه	ثانیه
سینوپتیک همدان	۳۴	۵۲	۱۰	۴۸	۳۲	۰۵
ملایر.....	۳۴	۱۴	۵۷	۴۸	۵۱	۲۵
نوزه (کبودرآهنگ).....	۳۵	۱۲	۰۰	۴۸	۴۳	۰۰
نهایوند.....	۳۴	۰۸	۳۷	۴۸	۲۴	۴۴
رزن.....	۳۵	۲۱	۰۰	۴۹	۰۱	۰۰
تویسرکان.....	۳۴	۳۳	۰۲	۴۸	۲۵	۴۴
اسدآباد.....	۳۴	۴۶	۰۰	۴۸	۰۷	۰۰
فامنین.....	۳۵	۰۷	۰۰	۴۸	۵۹	۰۰
قهاوند.....	۳۴	۵۱	۰۰	۴۹	۰۰	۰۰

مأخذ - اداره کل هواشناسی استان همدان

سالنامه آماری استان همدان - ۱۴۰۰

۱-۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه : ۱۴۰۰

شهر همدان					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۶/۶	۲۶/۹	۱۱/۰	۲/۰	۲۰/۰	فروردین
۲/۸	۳۲/۴	۱۶/۵	۶/۶	۲۶/۴	اردیبهشت
۶/۰	۳۹/۰	۲۱/۰	۹/۹	۳۲/۱	خرداد
۱۱/۴	۳۷/۳	۲۵/۰	۱۴/۵	۳۵/۵	تیر
۱۲/۰	۳۸/۷	۲۴/۹	۱۴/۹	۳۴/۸	مرداد
۷/۷	۳۵/۴	۲۲/۰	۱۱/۰	۳۳/۱	شهریور
۰/۲	۳۰/۱	۱۵/۲	۴/۸	۲۵/۷	مهر
-۵/۴	۲۳/۲	۷/۰	۰/۶	۱۳/۴	آبان
-۷/۲	۱۸/۷	۵/۲	-۱/۵	۱۱/۹	آذر
-۱۸/۹	۱۳/۸	۱/۸	-۴/۲	۷/۸	دی
-۱۶/۹	۱۴/۴	۰/۶	-۶/۱	۷/۲	بهمن
-۶/۲	۱۸/۱	۶/۸	۰/۶	۱۳/۰	اسفند

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۶/۶	۴/۲	۴۳/۰	۸/۰	۶/۰	۲۷۹/۸	۲۷/۰
اردیبهشت	۷/۳	۷/۱	۴۵/۰	۰/۰	۰/۰	۲۸۲/۷	۲۲/۰
خرداد	۱/۶	۱/۳	۲۹/۰	۰/۰	۳/۰	۳۶۸/۲	۲۳/۰
تیر	۰/۰	۰/۰	۲۷/۰	۰/۰	۱/۰	۳۷۰/۳	۲۰/۰
مرداد	۱/۸	۱/۲	۳۰/۰	۰/۰	۶/۰	۳۱۶/۴	۱۵/۰
شهریور	۰/۰	۰/۰	۲۵/۰	۰/۰	۰/۰	۳۴۶/۰	۱۶/۰
مهر	۰/۰	۰/۰	۳۴/۰	۰/۰	۰/۰	۳۰۷/۴	۱۶/۰
آبان	۳۵/۶	۱۵/۸	۶۵/۰	۱۴/۰	۱/۰	۱۵۰/۷	۱۲/۰
آذر	۴۵/۷	۲۴/۶	۶۶/۰	۲۳/۰	۱/۰	۱۸۷/۱	۱۷/۰
دی	۱۲/۲	۷/۲	۶۱/۰	۲۳/۰	۰/۰	۱۸۱/۳	۱۹/۰
بهمن	۱۹/۰	۶/۸	۶۱/۰	۲۹/۰	۰/۰	۲۰۸/۲	۱۸/۰
اسفند	۳۶/۹	۱۱/۱	۵۲/۰	۱۵/۰	۵/۰	۲۰۶/۸	۲۰/۰

۱ - سرزمین و آب و هوا

۱-۶ - اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر ملایر					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۲/۵	۲۷/۰	۱۲/۹	۵/۴	۲۰/۴	فروردین
۴/۸	۳۲/۱	۱۷/۸	۹/۳	۲۶/۴	اردیبهشت
۸/۲	۳۹/۲	۲۲/۳	۱۲/۲	۳۲/۴	خرداد
۱۳/۵	۳۹/۴	۲۶/۲	۱۶/۵	۳۵/۹	تیر
۱۳/۲	۳۹/۸	۲۶/۲	۱۷/۱	۳۵/۲	مرداد
۸/۶	۳۵/۶	۲۳/۴	۱۳/۶	۳۳/۲	شهریور
۳/۹	۳۲/۰	۱۷/۶	۸/۶	۲۶/۶	مهر
-۲/۵	۲۳/۱	۹/۱	۲/۹	۱۵/۲	آبان
-۴/۰	۱۷/۱	۶/۷	۱/۰	۱۲/۴	آذر
-۱۳/۳	۱۴/۲	۳/۰	-۲/۱	۸/۰	دی
-۱۲/۱	۱۳/۵	۲/۷	-۳	۸/۴	بهمن
-۵/۸	۱۸/۴	۷/۶	۱/۷	۱۳/۴	اسفند

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۵/۹	۵/۸	۳۶/۰	۵/۰	۵/۰	۲۶۴/۰	۲۰/۰
اردیبهشت	۲۲/۰	۱۴/۸	۳۹/۰	۰/۰	۰/۰	۲۸۷/۸	۱۶/۰
خرداد	۲/۰	۱/۵	۲۶/۰	۰/۰	۳/۰	۳۵۹/۱	۲۲/۰
تیر	۰/۰	۰/۰	۲۲/۰	۰/۰	۱/۰	۳۵۷/۵	۱۵/۰
مرداد	۱/۸	۱/۶	۲۵/۰	۰/۰	۵/۰	۳۱۳/۳	۱۷/۰
شهریور	۰/۰	۰/۰	۲۲/۰	۰/۰	۲/۰	۳۴۰/۸	۱۵/۰
مهر	۰/۰	۰/۰	۲۸/۰	۰/۰	۱/۰	۳۰۳/۴	۱۵/۰
آبان	۵۱/۸	۲۳/۴	۵۸/۰	۷/۰	۰/۰	۱۶۴/۴	۱۴/۰
آذر	۴۵/۸	۱۴/۶	۵۲/۰	۱۱/۰	۰/۰	۱۹۴/۰	۱۴/۰
دی	۲۰/۶	۶/۹	۵۸/۰	۲۲/۰	۰/۰	۱۷۵/۳	۱۵/۰
بهمن	۹/۹	۳/۳	۵۲/۰	۲۳/۰	۰/۰	۲۲۷/۵	۱۶/۰
اسفند	۳۸/۴	۱۹/۲	۴۹/۰	۱۰/۰	۶/۰	۲۰۶/۶	۲۰/۰

سالنامه آماری استان همدان - ۱۴۰۰

۶-۱- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر نوزده (کبودرآهنگ)					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین‌ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۷/۲	۲۶/۲	۱۰/۳	-۰/۷	۲۰/۰	فروردین
۲/۰	۳۱/۶	۱۵/۹	۵/۹	۲۵/۹	اردیبهشت
۶/۶	۳۷/۸	۲۱/۳	۱۰/۱	۳۲/۴	خرداد
۱۱/۶	۳۸/۴	۲۵/۶	۱۵/۳	۳۶/۰	تیر
۱۲/۴	۳۹/۸	۲۵/۶	۱۶/۱	۳۵/۰	مرداد
۷/۲	۳۴/۸	۲۱/۸	۱۰/۸	۳۲/۸	شهریور
۱/۰	۳۱/۰	۱۵/۰	۴/۲	۲۵/۷	مهر
-۶/۸	۲۲/۶	۶/۰	-۱/۱	۱۳/۲	آبان
-۷/۸	۱۹/۶	۳/۳	-۴/۱	۱۰/۸	آذر
-۱۸	۱۴/۴	۰/۵	-۶	۷/۰	دی
-۱۷/۶	۱۳/۰	-۰/۳	-۸/۱	۷/۴۴	بهمن
-۶/۶	۱۹/۲	۵/۴	-۲/۱	۱۲/۹	اسفند

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۱۱/۸	۷/۸	۴۶/۰	۱۱/۰	*	۲۷۵/۷	۲۵/۰
اردیبهشت	۲۱/۰	۷/۰	۴۸/۰	۰/۰	*	۲۶۷/۲	۲۵/۰
خرداد	۰/۴	۰/۴	۲۷/۰	۰/۰	*	۳۵۲/۳	۲۵/۰
تیر	۰/۰	۰/۰	۲۸/۰	۰/۰	*	۳۴۳/۰	۱۸/۰
مرداد	۰/۴	۰/۴	۲۸/۰	۰/۰	*	۲۸۷/۰	۲۰/۰
شهریور	۰/۰	۰/۰	۲۵/۰	۰/۰	*	۳۱۴/۴	۱۶/۰
مهر	۰/۰	۰/۰	۳۶/۰	۰/۰	*	۲۸۲/۴	۲۰/۰
آبان	۵۴/۴	۲۵/۶	۶۶/۰	۱۵/۰	*	۱۲۸/۹	۱۴/۰
آذر	۴۴/۸	۲۵/۴	۶۷/۰	۲۸/۰	*	۱۵۷/۷	۲۲/۰
دی	۱۳/۲	۵/۶	۵۷/۰	۲۹/۰	*	۱۵۲/۴	۲۰/۰
بهمن	۲۱/۰	۸/۰	۶۲/۰	۲۹/۰	*	۱۸۶/۳	۱۸/۰
اسفند	۳۲/۰	۸/۴	۵۴/۰	۲۳/۰	*	۱۶۵/۶	۲۵/۰

۱ - سرزمین و آب و هوا

۱-۶ - اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر نهاوند					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین‌ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۲/۳	۲۹/۶	۱۳/۶	۵/۳	۲۱/۹	فروردین
۵/۰	۳۳/۳	۱۸/۶	۹/۰	۲۸/۲	اردیبهشت
۸/۶	۴۰/۷	۲۳/۰	۱۲/۳	۳۳/۷	خرداد
۱۴/۱	۳۸/۶	۲۶/۷	۱۷/۰	۳۶/۳	تیر
۱۵/۰	۳۹/۲	۲۶/۶	۱۷/۴	۳۵/۸	مرداد
۹/۶	۳۶/۲	۲۴/۱	۱۴/۱	۳۴/۰	شهریور
۳/۸	۳۲/۰	۱۷/۷	۸/۴	۲۷/۰	مهر
-۱/۹	۲۴/۴	۹/۸	۳/۶	۱۶/۱	آبان
-۲/۴	۱۸/۶	۷/۵	۱/۴	۱۳/۶	آذر
-۱۰/۵	۱۴/۷	۳/۷	-۱/۵	۹/۰	دی
-۱۲/۱	۱۵/۲	۲/۴	-۳/۸	۸/۷	بهمن
-۵/۷	۱۸/۸	۷/۹	۱/۸	۱۳/۹	اسفند

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۳/۸	۲/۶	۴۰/۰	۵/۰	۴/۰	۲۷۶/۹	۲۲/۹
اردیبهشت	۱۳/۵	۱۰/۴	۴۳/۰	۰/۰	۰/۰	۳۰۱/۲	۱۷/۰
خرداد	۲/۷	۱/۵	۳۲/۰	۰/۰	۰/۰	۳۷۹/۵	۲۳/۲
تیر	۰/۰	۰/۰	۲۹/۰	۰/۰	۰/۰	۳۷۴/۴	۱۵/۲
مرداد	۰/۳	۰/۲	۳۰/۰	۰/۰	۱/۰	۳۳۲/۸	۱۸/۴
شهریور	۰/۰	۰/۰	۲۵/۰	۰/۰	۰/۰	۳۵۷/۸	۱۴/۷
مهر	۰/۰	۰/۰	۳۲/۰	۰/۰	۰/۰	۳۰۳/۵	۱۵/۰
آبان	۲۹/۶	۱۲/۵	۵۸/۰	۵/۰	۰/۰	۱۶۶/۷	۱۶/۰
آذر	۶۷/۹	۲۳/۵	۶۲/۰	۱۰/۰	۰/۰	۱۷۷/۴	۲۰/۰
دی	۱۶/۰	۵/۰	۶۱/۰	۲۱/۰	۰/۰	۱۷۳/۶	۱۹/۰
بهمن	۳۷/۹	۱۴/۰	۶۰/۰	۲۶/۰	۰/۰	۲۰۸/۴	۱۸/۰
اسفند	۴۶/۷	۱۷/۴	۵۳/۰	۹/۰	۵/۰	۱۸۷/۵	۳۱/۰

سالنامه آماری استان همدان - ۱۴۰۰

۶-۱- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر رزن					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین‌ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۵/۷	۲۷/۴	۱۱/۰	۲/۷	۱۹/۳	فروردین
۳/۵	۳۱/۷	۱۶/۵	۷/۴	۲۵/۵	اردیبهشت
۶/۶	۳۶/۵	۲۲/۱	۱۲/۴	۳۱/۸	خرداد
۱۲/۰	۳۷/۱	۲۶/۰	۱۷/۳	۳۴/۶	تیر
۱۳/۵	۳۷/۳	۲۵/۹	۱۸/۵	۳۳/۳	مرداد
۸/۱	۳۴/۶	۲۲/۸	۱۳/۴	۳۲/۲	شهریور
۰/۵	۲۹/۷	۱۵/۴	۶/۱	۲۴/۸	مهر
-۵/۲	۲۱/۶	۶/۸	۱/۰	۱۲/۵	آبان
-۷/۰	۱۷/۶	۴/۶	-۱/۷	۱۰/۹	آذر
-۱۳/۹	۱۳/۱	۱/۲	-۴/۴	۶/۸	دی
-۱۶/۹	۱۳/۸	۰/۶	-۵/۵	۶/۷	بهمن
-۷/۲	۱۷/۹	۵/۳	-۱/۲	۱۱/۸	اسفند

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۲/۸	۲/۳	۴۱/۰	۷/۰	۲/۰	۲۷۸/۲	۱۷/۰
اردیبهشت	۸/۷	۵/۳	۴۴/۰	۰/۰	۰/۰	۲۸۸/۸	۱۸/۰
خرداد	۳/۳	۳/۱	۲۵/۰	۰/۰	۰/۰	۳۶۹/۹	۱۵/۰
تیر	۰/۶	۰/۶	۲۳/۰	۰/۰	۰/۰	۳۴۸/۹	۱۵/۰
مرداد	۰/۹	۰/۸	۲۶/۰	۰/۰	۰/۰	۳۲۸/۴	۱۳/۰
شهریور	۰/۰	۰/۰	۲۳/۰	۰/۰	۰/۰	۳۳۳/۹	۱۸/۰
مهر	۰/۰	۰/۰	۳۳/۰	۰/۰	۰/۰	۳۰۷/۵	۱۳/۰
آبان	۴۸/۲	۱۵/۶	۶۱/۰	۱۱/۰	۰/۰	۱۸۱/۰	۱۱/۰
آذر	۴۷/۶	۲۲/۹	۶۷/۰	۲۱/۰	۰/۰	۲۰۳/۰	۱۴/۰
دی	۱۵/۳	۹/۸	۶۶/۰	۲۶/۰	۰/۰	۱۸۴/۳	۱۳/۰
بهمن	۱۸/۷	۱۱/۴	۶۲/۰	۲۹/۰	۰/۰	۲۲۱/۱	۱۲/۰
اسفند	۳۴/۵	۹/۷	۵۶/۰	۱۸/۰	۲/۰	۱۸۹/۳	۱۶/۰

۱ - سرزمین و آب و هوا

۱-۶ - اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر تویسرکان					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۲/۲	۲۶/۴	۱۲/۷	۶/۳	۱۹/۲	فروردین
۵/۷	۳۲/۰	۱۸/۰	۱۰/۲	۲۵/۷	اردیبهشت
۸/۵	۳۸/۲	۲۲/۷	۱۴/۰	۳۱/۴	خرداد
۱۵/۸	۳۷/۶	۲۶/۶	۱۸/۳	۳۵/۰	تیر
۱۵/۳	۳۷/۷	۲۶/۸	۱۹/۳	۳۴/۴	مرداد
۱۱/۱	۳۴/۸	۲۴/۳	۱۶/۱	۳۲/۴	شهریور
۵/۵	۳۰/۰	۱۷/۴	۹/۳	۲۵/۵	مهر
-۱/۸	۲۲/۳	۹/۳	۴/۰	۱۴/۷	آبان
-۲/۶	۱۷/۵	۶/۹	۱/۸	۱۲/۰	آذر
-۱۰/۷	۱۲/۶	۳/۱	-۱/۱	۷/۲	دی
-۱۴/۸	۱۲/۲	۱/۹	-۳/۰	۶/۸	بهمن
-۵/۱	۱۶/۹	۶/۹	۲/۰	۱۱/۸	اسفند

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۵/۹	۲/۱	۳۸/۰	۲/۰	۲/۰	۲۳۰/۹	۲۰/۰
اردیبهشت	۴/۸	۲/۰	۴۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۷۹/۰	۱۶/۰
خرداد	۴/۰	۳/۴	۲۷/۰	۰/۰	۰/۰	۳۵۹/۲	۲۰/۰
تیر	۰/۰	۰/۰	۲۴/۰	۰/۰	۰/۰	۳۶۹/۹	۱۷/۰
مرداد	۲/۵	۲/۴	۲۵/۰	۰/۰	۱/۰	۳۲۰/۳	۱۸/۰
شهریور	۰/۰	۰/۰	۲۱/۰	۰/۰	۰/۰	۳۴۱/۴	۱۴/۰
مهر	۰/۰	۰/۰	۳۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۹۵/۶	۱۶/۰
آبان	۴۰/۵	۱۱/۳	۵۹/۰	۵/۰	۲/۰	۱۷۶/۹	۱۳/۰
آذر	۵۹/۰	۱۵/۵	۵۹/۰	۵/۰	۱/۰	۱۸۹/۹	۱۹/۰
دی	۲۴/۴	۹/۰	۶۱/۰	۱۹/۰	۰/۰	۱۵۴/۸	۱۴/۰
بهمن	۳۰/۸	۷/۴	۶۱/۰	۲۲/۰	۰/۰	۱۹۶/۴	۱۳/۰
اسفند	۴۴/۰	۱۳/۵	۵۵/۰	۷/۰	۴/۰	۱۶۰/۱	۱۹/۰

سالنامه آماری استان همدان - ۱۴۰۰

۶-۱- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر اسدآباد					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین‌ترین کمینه	بالا‌ترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۳/۶	۲۹/۱	۱۴/۱	۳/۹	۲۴/۳	فروردین
۴/۰	۳۴/۰	۱۸/۰	۷/۸	۲۸/۲	اردیبهشت
۵/۸	۴۰/۲	۲۲/۱	۱۰/۴	۳۳/۸	خرداد
۱۱/۲	۳۹/۳	۲۶/۹	۱۶/۵	۳۷/۳	تیر
۱۲/۴	۴۰/۲	۲۶/۶	۱۶/۴	۳۶/۷	مرداد
۵/۷	۳۷/۴	۲۲/۹	۱۱/۱	۳۴/۷	شهریور
۲/۰	۳۲/۱	۱۶/۸	۵/۹	۲۷/۶	مهر
-۳/۶	۲۴/۸	۹/۳	۲/۴	۱۶/۲	آبان
-۴/۸	۱۸/۶	۶/۴	-۰/۴	۱۳/۲	آذر
-۱۴/۵	۱۴/۷	۲/۹	-۳/۱	۸/۹	دی
-۱۴/۷	۱۴/۲	۱/۸	-۴/۵	۸/۱	بهمن
-۴/۶	۱۹/۰	۷/۲	۰/۷	۱۳/۷	اسفند

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۶/۱	۳/۰	۴۵/۰	۶/۰	*	*	۲۱/۰
اردیبهشت	۴/۵	۴/۳	۴۷/۰	۰/۰	*	*	۱۸/۰
خرداد	۰/۳	۰/۳	۳۶/۰	۰/۰	*	*	۱۷/۰
تیر	۰/۱	۰/۱	۳۱/۰	۰/۰	*	*	۲۰/۰
مرداد	۰/۷	۰/۷	۳۴/۰	۰/۰	*	*	۱۶/۰
شهریور	۰/۰	۰/۰	۳۴/۰	۰/۰	*	*	۱۷/۰
مهر	۰/۰	۰/۰	۴۱/۰	۰/۰	*	*	۱۷/۰
آبان	۳۷/۵	۱۴/۰	۶۱/۰	۹/۰	*	*	۱۲/۰
آذر	۵۷/۳	۱۶/۷	۶۷/۰	۱۸/۰	*	*	۱۹/۰
دی	۱۷/۹	۵/۵	۶۷/۰	۲۴/۰	*	*	۱۶/۰
بهمن	۲۰/۰	۶/۷	۶۶/۰	۲۵/۰	*	*	۱۷/۰
اسفند	۳۳/۶	۱۰/۲	۵۷/۰	۱۴/۰	*	*	۱۷/۰

۱ - سرزمین و آب و هوا

۱-۶ - اطلاعات هواشناسی شهرهای استان بر حسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر فامنین					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۶/۶	۲۷/۳	۱۱/۲	۱/۸	۲۰/۵	فروردین
۲/۸	۳۳/۱	۱۷/۰	۶/۸	۲۷/۱	اردیبهشت
۶/۲	۳۸/۲	۲۲/۱	۱۱/۰	۳۳/۱	خرداد
۱۲/۲	۳۸/۳	۲۶/۷	۱۷/۲	۳۶/۲	تیر
۱۲/۵	۳۹/۵	۲۶/۵	۱۷/۶	۳۵/۳	مرداد
۷/۷	۳۶/۵	۲۳/۳	۱۲/۷	۳۳/۸	شهریور
۱/۹	۳۱/۱	۱۶/۱	۵/۹	۲۶/۳	مهر
-۴/۷	۲۳/۵	۷/۴	۱/۱	۱۳/۸	آبان
-۷/۸	۱۹/۶	۴/۹	-۲/۱	۱۱/۸	آذر
-۱۵/۳	۱۴/۹	۲/۱	-۴/۳	۸/۵	دی
-۱۵/۵	۱۶/۰	۱/۲	-۶/۲	۸/۵	بهمن
-۶/۳	۱۹/۰	۶/۳	-۱/۲	۱۳/۸	اسفند

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۰/۴	۰/۴	۳۸/۰	۱۰/۰	*	*	۲۳/۰
اردیبهشت	۱۱/۲	۵/۴	۴۰/۰	۰/۰	*	*	۲۲/۰
خرداد	۴/۸	۴/۰	۲۱/۰	۰/۰	*	*	۲۶/۰
تیر	۰/۰	۰/۰	۲۱/۰	۰/۰	*	*	۲۹/۰
مرداد	۵/۱	۳/۰	۲۴/۰	۰/۰	*	*	۲۹/۰
شهریور	۰/۰	۰/۰	۲۱/۰	۰/۰	*	*	۱۸/۰
مهر	۰/۰	۰/۰	۳۱/۰	۰/۰	*	*	۱۴/۰
آبان	۴۳/۴	۱۹/۸	۶۳/۰	۱۲/۰	*	*	۱۷/۰
آذر	۳۵/۲	۲۱/۵	۶۸/۰	۲۲/۰	*	*	۲۲/۰
دی	۱۱/۱	۳/۷	۶۳/۰	۲۲/۰	*	*	۲۰/۰
بهمن	۱۰/۲	۳/۷	۶۰/۰	۲۷/۰	*	*	۱۷/۰
اسفند	۲۷/۷	۹/۶	۵۵/۰	۲۰/۰	*	*	۲۴/۰

سالنامه آماری استان همدان - ۱۴۰۰

۱-۶- اطلاعات هواشناسی شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

ماه	شهر قهاوند			
	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین بیشینه
فروردین	۲۰/۲	۲/۲	۱۱/۲	۲۷/۴
اردیبهشت	۲۶/۲	۷/۳	۱۶/۷	۳۲/۵
خرداد	۳۲/۷	۱۰/۷	۲۱/۷	۳۸/۱
تیر	۳۵/۴	۱۵/۷	۲۵/۵	۳۷/۳
مرداد	۳۴/۳	۱۵/۸	۲۵/۱	۳۸/۸
شهریور	۳۲/۲	۱۰/۷	۲۱/۴	۳۴/۵
مهر	۲۴/۶	۴/۵	۱۴/۵	۲۹/۴
آبان	۱۱/۸	-۰/۲	۵/۸	۲۱/۳
آذر	۱۰/۰	-۳/۰	۳/۵	۱۷/۲
دی	۷/۱	-۵/۷	۰/۷	۱۳/۶
بهمن	۷/۴	-۷/۳	۰/۱	۱۴/۱
اسفند	۱۲/۷	-۱/۶	۵/۶	۱۷/۳

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۰/۹	۰/۴	۴۱/۰	۹/۰	۰/۰	*	۲۳/۰
اردیبهشت	۱۴/۷	۱۰/۰	۴۳/۰	۰/۰	۱/۰	*	۲۹/۰
خرداد	۰/۵	۰/۵	۲۲/۰	۰/۰	۱/۰	*	۲۲/۰
تیر	۰/۰	۰/۰	۲۱/۰	۰/۰	۰/۰	*	۲۳/۰
مرداد	۰/۰	۰/۰	۲۴/۰	۰/۰	۳/۰	*	۱۵/۲
شهریور	۰/۰	۰/۰	۱۹/۰	۰/۰	۰/۰	*	۱۴/۰
مهر	۰/۰	۰/۰	۲۹/۰	۰/۰	۰/۰	*	۱۶/۰
آبان	۴۶/۰	۲۴/۴	۶۵/۰	۱۸/۰	۰/۰	*	۱۳/۰
آذر	۳۰/۴	۱۶/۷	۷۰/۰	۲۴/۰	۰/۰	*	۲۱/۰
دی	۱/۹	۰/۹	۶۲/۰	۲۸/۰	۰/۰	*	۲۵/۰
بهمن	۷/۵	۲/۵	۵۹/۰	۲۹/۰	۰/۰	*	۲۴/۰
اسفند	۳۲/۵	۱۱/۸	۵۳/۰	۱۸/۰	۲/۰	*	۲۲/۰

توجه: این جدول به تعداد شهرهایی که دارای اطلاع هستند تکمیل می شود و همچنین اطلاعات مربوط به ایستگاه هایی که در محدوده شهرها قرار ندارد نیز با نام ایستگاه مربوطه ارائه می شود.
 مأخذ- اداره کل هواشناسی استان همدان

۱ - سرزمین و آب و هوا

۱-۷- جمع بارندگی سالانه شهرهای دارای ایستگاه‌های همدیدی از بدو تأسیس تا پایان سال

(میلیمتر)

۱۴۰۰

نام شهر	بیشینه	کمینه	میانگین
سینوپتیک همدان	۱۵۱۳	۱۶۶/۸	۳۱۴/۷
ملایر	۶۵۷۶	۱۸۵/۹	۳۳۵/۲
نوزه (کبودآهنگ)	۳۵۹۳	۱۵۷/۰	۳۱۷/۴
نهایوند	۵۷۲۹	۲۱۸/۴	۴۰۳/۴
رزن	۵۷۶/۶	۱۸۰/۶	۳۷۰/۴
تویسرکان	۶۲۴/۸	۱۹۲/۷	۴۰۸/۵
اسدآباد	۶۲۱/۳	۱۷۸/۹	۴۰۲/۵
فامنین	۵۷۱/۶	۱۴۹/۱	۳۱۹/۰
قهاوند	۴۳۱/۲	۱۳۴/۴	۲۸۰/۱

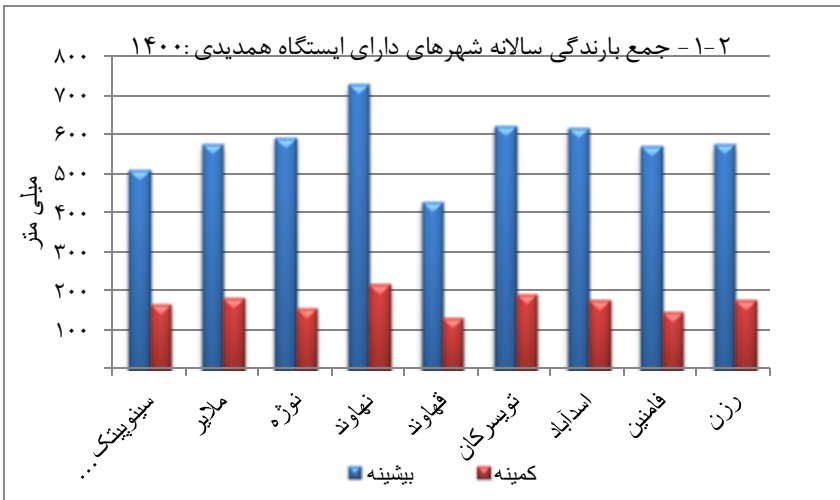
مأخذ - اداره کل هواشناسی استان همدان

۱-۸- دمای سالانه شهرهای دارای ایستگاه همدیدی از بدو تأسیس تا پایان سال ۱۴۰۰

(درجه سلسیوس)

نام ایستگاه	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	بالاترین بیشینه	پایین ترین کمینه
سینوپتیک همدان	۱۹/۶	۳/۷	۱۱/۶	۴۰/۰
ملایر	۲۰/۸	۶/۴	۱۳/۶	۴۰/۸
نوزه (کبودآهنگ)	۱۹/۴	۲/۶	۱۱/۰	۴۰/۶
نهایوند	۲۱/۴	۶/۶	۱۴/۰	۴۰/۲
قهاوند	۲۰/۸	۴/۹	۱۲/۸	۴۱/۰
تویسرکان	۲۰/۰	۷/۴	۱۳/۷	۴۱/۲
اسدآباد	۲۰/۶	۴/۱	۱۲/۳	۴۰/۵
فامنین	۲۰/۹	۵/۰	۱۳/۰	۴۱/۲
رزن	۱۹/۶	۴/۷	۱۲/۳	۴۰/۲

مأخذ - اداره کل هواشناسی استان همدان

مبنا: جداول ۱-۷

مبنا: جداول ۱-۸